

METODA PROIECTELOR TEMATICE DE GRUP – STRATEGIE DIDACTICĂ DE UN PUTERNIC CARACTER INTERDISCIPLINAR

Prof. Laureta Speranta Banea
Grădinița cu P.P. nr.4 Macin, Tulcea

Cum bine știm, copilul de vârstă preșcolară traversează un stadiu de maximă flexibilitate și receptivitate la influențele mediului. De aceea, respectând nivelul dezvoltării psihice și al capacității motrice specifice vârstei, rămâne ca educatoarea să asigure și o formă plăcută, antrenantă, stimulantă în organizarea conținuturilor de învățat. Ea trebuie să aibă măiestria de a trezi interese, pentru că activitățile care răspund intereselor copiilor se desfășoară cu plăcere și sunt mult mai eficiente. Atunci când copiii își satisfac curiozitatea, ei acumulează informații, găsesc singuri explicații, formulează concluzii, exersând „arta de a învăța”.

Până acum câțiva ani, integrarea curriculară era o noutate pentru nivelul preșcolar, dar astăzi, fiecare educator ar trebui să proiecteze și să desfășoare activități integrate cu o abordare complexă a conținuturilor, conștientizând că toți copiii trebuie să învețe și să crească într-o manieră integrată.

O strategie de abordare integrată a dezvoltării copilului este învățarea pe bază de proiect tematic care presupune integrarea diferitelor arii curriculare prin explorarea unei idei interesante care se leagă de mai multe domenii.

Proiectarea tematică este un demers elaborat, care necesită o bună pregătire a cadrului didactic în ce privește utilizarea conceptelor și conținuturilor științifice, iar activitățile desfășurate în cadrul proiectului necesită antrenarea părinților, specialiștilor, membrilor comunității sau a altor factori. De asemenea, evoluția activităților într-un proiect este previzionată de o hartă care conține, prin direcțiile de dezvoltare stabilite, traseul învățării. Acesta trebuie permanent monitorizat și evaluat pe parcursul derulării. Este necesară existența unui **centru tematic**, care se îmbogățește permanent prin strădania copiilor, a educatoarei, a părinților sau a celorlalți parteneri (membri ai comunității și alții). Un aspect deosebit de important este acela că **toate proiectele tematice trebuie să aibă o finalitate** – o lucrare colectivă, o acțiune amplă, în care sunt antrenați toți factorii implicați, o expoziție, un act umanitar, un obiect de decor sau de folosință în grădiniță, un poster, un afiș, un cod sau un regulament pentru copii, etc. (MECT, 2008, pag.24).

Pentru fiecare proiect derulat trebuie să se întocmească **portofoliul proiectului**, ca o dovadă a parcurgerii sale. El trebuie să conțină materiale cu conținut informațional vizând tema proiectului, harta proiectului, tot proiectul tematic, lucrări realizate de către copii, imagini sugestive din timpul derulării proiectului, materiale create, albume.

Demnă de semnalat este și necesitatea unui inventar de probleme ce stabilește încă de la debut **ce știu și ce nu știu, dar doresc să aflu copiii despre...**, reflectând profunzimea abordărilor și preocupărilor cadrului didactic pentru detalii.

Trebuie să ținem seama de **necesitatea selectării obiectivelor**, pentru întreaga perioadă a derulării proiectului tematic, deoarece succesul activității didactice este condiționat de claritatea și ordonarea obiectivelor pe care le urmărește.

Progresul și achizițiile înregistrate pe parcursul derulării proiectului trebuie să fie vizibile în atitudinile, comportamentele, deprinderile pe care copiii le-au dobândit, în cunoștințele nou-înșușite, toate fiind reflectate în portofoliul proiectului.

Literatura de specialitate consideră necesară parcurgerea unor etape în derularea unui proiect.

În **faza I** a proiectului, copiii și educatorul dedică un timp discuțiilor în vederea selectării și conturării subiectului care va fi investigat. La grupele mici, inițiativa aparține educatoarei, atât în ceea ce privește alegerea subiectului, cât și în stabilirea zonelor de interes, a inventarului de informații (ce știm, ce dorim să aflăm), în alcătuirea hărții proiectului și în crearea centrului tematic. La grupele mari, mai ales dacă preșcolarii sunt acomodați cu derularea proiectelor tematice, ei înșiși își prezintă ideile, și astfel grupa se mobilizează pentru alegerea subiectului. După trezirea interesului copiilor, rolul educatoarei se diminuează, ea colaborează discret, lăsând copiii să-și manifeste creativitatea.

Activitatea de proiectare tematică presupune o viziune de ansamblu a tot ceea ce se poate întâmpla în perioada derulării unui proiect și permite o abordare interdisciplinară a conținuturilor. De aceea, avem în vedere câteva **criterii de selectare** a subiectelor:

- să fie strâns legat de experiența cotidiană a copiilor;
- să fie suficient de familiar cel puțin câtorva copii pentru a fi capabili să formuleze întrebări relevante;
- să permită exersarea deprinderilor din toate domeniile de dezvoltare: limbă și comunicare, domeniul cognitiv, socioemoțional, al dezvoltării fizice, și al atitudinilor și capacităților de învățare;
- să fie suficient de bogat pentru a fi studiat cel puțin o zi, cel mult cinci săptămâni;

- să poată fi cercetat și acasă și la grădiniță.

În această fază se poate întocmi o hartă conceptuală, pe bază de brainstorming împreună cu copiii, hartă care poate fi completată și pe măsură ce proiectul se desfășoară.

În acest sens, în cadrul proiectului tematic derulat cu preșcolarii de nivel I (grupa mică), intitulat „Bucuriile iernii” am conceput o hartă conceptuală cu aspect vesel, care să la stârnească interesul, mai ales că aplicarea acestei metode la o grupă cu copii foarte mici părea un lucru dificil. Lucrând însă cu simț de răspundere, am întocmit o hartă pe înțelesul lor.

Faza a II-a este cea a derulării propriu-zise a proiectului. Aceasta presupune din partea educatoarei distribuirea responsabilităților în cadrul grupului, identificarea surselor de informare. Urmează cercetarea propriu-zisă, care se poate realiza și în afara sălii de grupă pentru a investiga locurile, obiectele, evenimentele, iar în cazul nostru, fenomene ale naturii specifice anotimpului iarna. La grupa mică, predominantă a fost activitatea ludică; materialul didactic a fost mai bogat. Am construit un om de zăpadă în curtea grădiniței, fără să uităm însă să numărăm câți bulgări mari am așezat unul peste altul, câți ochi am pus omului nostru sau câți nasturi are pe piept. Am cercetat, am observat și am discutat despre stări ale apei în

natură (zăpadă, gheață, abur, apă). Am stabilit, împreună cu invitați, că în nici un anotimp strada nu e loc de joacă !

Faza a III-a, finalizarea și detalierea evenimentelor, se poate realiza sub forma unor discuții, descrieri a ceea ce au descoperit și a prezentării unor produse, a unor prezentări dramatice, spectacole sau prin realizarea unor excursii. Noi am ales să realizăm o machetă cu un peisaj de iarnă, în care majoritatea componentelor au fost deja realizate, iar noi doar le-am selectat în ton cu anotimpul și am realizat prin mototolirea hârtiei un strat generos de zăpadă.

În ceea ce ne privește, achizițiile cele mai valoroase au fost sub raportul socializării copiilor. După o perioadă de lucru în această modalitate, copiii au devenit mai deschiși, mai comunicativi, li s-a dezvoltat spiritul de observație. Doresc să precizez însă faptul că aplicarea acestei metode s-a produs în semestrul II al anului școlar.

Anii trecuți, lucrând la grupe de nivel II am putut observa în munca la clasă avantajele metodei proiectelor tematice de grup ca strategie didactică cu caracter interdisciplinar. Dintre acestea aș putea să enumăr câteva:

- copilul dobândește cunoștințe profunde și solide;
- identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte;
- face corelații între temele abordate în grădiniță și cele din afara ei;
- parcurge teme care-l interesează și le studiază mai mult timp;
- se încurajează comunicarea;
- învață să rezolve sarcini prin cooperare;
- se formează sentimentul de apartenență la grup;
- devine mai responsabil în procesul învățării.

Toate aceste considerente se înscriu între cerințele conceptului de învățare globală care stă la baza organizării și structurării noului curriculum. Noua proiectare ne îndeamnă să ținem cont de toate aceste tendințe de schimbare, astfel încât principalul beneficiar să fie copilul.

Așa cum subliniază numeroase studii, cel puțin în fazele inițiale, copilul are tendința naturală de a aborda realitatea într-un demers global, asemănător omului de știință, dar fără să separe și să includă cele constatate în domenii disparate de cunoaștere (**Ghe. Tomșa, 2005, pag. 119**).

Pot afirma că în prezent, prin toate activitățile pe care le desfășor în sala de grupă, de cele mai multe ori abordăm în mod integrat conținuturile din diferite domenii ale cunoașterii

astfel încât să se asigure achiziția de către copii a unei imagini coerente, unitare, globalizante despre lumea reală.

BIBLIOGRAFIE

1. *** (2008) „Curriculum pentru educația timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naștere și 6/7 ani” , M.E.C.T., București;
2. *** (2008) „Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3 – 6/7ani”, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învățământul Preuniversitar.
3. Tomșa, Gh., (coord.), (2005), „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, Ed. Coresi, București.